

Pirkan opiston kuvataidekoulu

OPETUSSUUNNITELMA

Laaja oppimäärä

Aikuiset

1.8.2018

Sisällys

AIKUISTEN KUVATAITEEN OPETUS	3
OPINTOJEN LAAJUUS JA RAKENNE	3
OPINTOJEN ETENEMINEN	5
TAVOITTEET	7
SISÄLLÖT	11
TYÖTAVAT	12
OPPIMISEN ARVIOINTI	13
PÄÄTTÖTYÖ	14

Aikuisten kuvataiteen opetus

Opintojen tarkoituksena on syventää aikuisen opiskelijan henkilökohtaista suhdetta kuvataiteeseen sekä tukea hänen identiteettiään taiteentekijänä. Opetuksessa perehdytään monipuolisesti nykytaiteelle ominaisiin toimintatapoihin, ilmaisukeinoihin ja käsitteisiin sekä tunnustetaan itselle merkityksellisiä kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin ilmiöitä. Opinnot kehittävät käsitteellistämisen, sanallistamisen ja kriittisen ajattelun valmiuksia. Aikuisten opetuksessa huomioidaan opiskelija yksilöllinen osaamis- ja kokemuspohja sekä hänen oppimisensa tarpeet. Opetuksessa hyödynnetään monipuolisesti erilaisia taiteellista ajattelua syventäviä työskentelytapoja kuten kuvien tulkintaa, yhteistyöprojekteja, luentoja, keskusteluja, näyttelykäyntejä sekä digitaalisten oppimisympäristöjen mahdollisuuksia. Opiskelijoita ohjataan pitkäjänteisten oppimistavoitteiden asettamiseen, elämänhistoriansa ja -kokemustensa tutkimiseen taiteellisen toiminnan lähtökohtana sekä oman kuvallisen ilmaisun kriittiseen reflektointiin.

Kuvataiteen laajan oppimäärän tehtävänä on tukea oppijan kasvua, itsetuntemusta, identiteetin rakentumista ja kulttuurista osaamista kuvataiteen keinoin. Opetus vahvistaa oppijan kokemusta itsestään visuaalisen kulttuurin aktiivisena toimijana sekä luovana ja vastuullisena yhteisön jäsenenä. Opinnot kehittävät visuaalisen havainnoinnin, ajattelun, ilmaisun, tulkinnan ja arvottamisen taitoja sekä luovat edellytyksiä uuden oppimiselle.

Opetus rakentaa yhteyksiä opiskelijoiden omien kuvallisten kulttuurien sekä kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin välille. Opinnoissa tarkastellaan visuaalisen kulttuurin jatkuvaa muuntumista ja avoimia rajoja. Opiskelijoille tarjotaan mahdollisuuksia syventyä heille merkityksellisiin sisältöihin, teemoihin ja ilmaisun keinoihin sekä kannustetaan nauttimaan kuvataiteesta sekä arvostamaan omaa ja muiden taiteellista työtä. Kokemusmaailmaan kiinnittyvällä lähestymistavalla luodaan perustaa oivalluksia herättävälle oppimiselle ja tekemisen ilolle.

Opintojen edetessä opiskelija harjaantuu tulkitsemaan, arvioimaan ja arvottamaan kuvallisia ilmiöitä eri näkökulmista. Opetuksessa kannustetaan pohtimaan kuvataiteen yhteiskunnallisia merkityksiä ja kehittämään kriittistä ajattelua. Opiskelijaa rohkaistaan tarkastelemaan omaa taiteellista työskentelyä suhteessa visuaalisen kulttuurin kenttään. Opetuksessa tarkastellaan taiteiden ja tieteiden yhteyksiä sekä innostetaan niiden soveltamiseen opinnoissa sekä hyödynnetään monipuolisesti paikallisia kulttuuripalveluita ja muita resursseja. Taiteen toimintatapoja käytetään vuorovaikutuksen, yhteistyön, osallistumisen ja vaikuttamisen välineenä. Opinnot antavat valmiuksia kuvataiteen elinikäiselle ja omaehtoiselle harrastamiselle sekä opintojen jatkamiselle muissa koulutusmuodoissa sekä toimivat ammatillisena täydennyskoulutuksena.

Opintojen laajuus ja rakenne

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän laskennallinen laajuus on 1300 tuntia, josta perusopintojen laskennallinen laajuus on 800 tuntia ja syventävien opintojen 500 tuntia. Laskennallisen laajuuden tunti on 45 minuuttia. Laskennallinen laajuus ei tarkoita annettavien opetustuntien määrää, vaan aikaa, jona opetussuunnitelmassa määritellyt sisällöt ja tavoitteet on mahdollista saavuttaa.

Opiskelijan tunnit koko opintojen ajan, yhteensä 1300 tuntia (á 45 minuuttia)

Opinto-vuosi	Opinto-kokonaisuus 1	Opinto-kokonaisuus 2	Opinto-kokonaisuus 3	Opinto-kokonaisuus 4	Valinnaiset*	Oma työskentely	Päättötyö
Perusopinnot 800 tuntia							
1	100				60	30	
2		100			60	30	
3			100		60	40	
4				100	60	60	
Yht	100	100	100	100	240	160	0
800							
Syventävät opinnot 500							
5	20				150	60	
6					150	60	60
(7)							
Yht.	20				300	120	60
500							

12+13 viikkoa / lukuvuosi

Opintojen eteneminen

Päättötyö				
T A I T E E N	VALINNAISET * Media Teatteri Musiikki	P O R T	↑	S Y V E N T Ä V Ä T*
			6. Taide ja minä 3 Sarjallinen kokonaisuus ja itsenäinen näyttelyprojekti	
			↑	
			5. Taide ja minä 2 Valinnaiset työpajaopinnot ja suuntautuminen	
N T U N T E M U S	VAPAASTI AIKATAULUTETTAVAT * VALINNAISET / PAKOLLISET Kuvanveisto Grafikka Valokuvaus Media Maalauksen erikoiskurssit Ympäristö	- F O L I O T Y Ö S K E N T E L Y	↑	P E R U S O P I N N O T
			4. Taide ja minä 1 Henkilökohtainen ilmaisu ja yhteisnäyttelyprojekti	
			↑	
			3. Kuvan sisäiset lait ja sommittelu Muoto ja sisältö	
			↑	
			2. Maalauksen perinteet Maalauksen perinteiset materiaalit ja tekniikat	
			↑	
			1. Väri, muoto ja havainto Muodon ja valon havainnointia piirtämällä ja maalaamalla	
↑				
VALINNAISET OPINNOT		YHTEISET OPINNOT		
Vapaasti aikataulutettavat opinnot		Kaikille yhteinen opintopolku		

Tavoitteet

Kuvataiteen opetuksen tavoitteena on kehittää kykyä tulkita kuvia ja oppia jäsentämään ja ymmärtämään maailmaa. Opiskelijan yleissivistys kuvataiteissa kasvaa ja kehittää heistä aktiivisia ja kriittisiä toimijoita taidemaailmaan ja muuhun yhteiskuntaan. Kuvallisen ilmaisun käsitteet ja ilmiöt ovat opetuksen perusta ja ne ovat opetuksessa keskeisiä. Opintojen aikana opiskelija oppii käyttämään ilmaisussaan kuvataideilmaisulle luonteenomaista muuntamista, lainaamista sekä uusia ja vanhoja symboleja sekä antamaan niille merkityksiä. Kuvallista ilmaisua tulee opetella sekä tekemällä että tarkastelemalla kuvataiteen teoksia ja arjen kuvia. Opetuksessa korostuu aistien, intuition, unien, mielikuvituksen ja myötäelämisen merkitys. Opetus on tutkivaa ja ongelma-keskeistä.

Opiskelija oppii perustellusti analysoimaan ja ymmärtämään ympäristönsä visuaalista viestintää ja visuaalisen kulttuurin historiaa, tuntee estetiikan ydinkysymyksiä ja osaa tehdä perusteltuja arvioita ja analysointia niin omasta kuin muidenkin työskentelystä sekä oppii hakeutumaan omatoimisesti monenlaiseen kulttuuri- tarjonnan pariin analysoimaan perustellusti näkemäänsä.

Kuvataiteen syventävien opintojen tarkoituksena on oppijan kuvataiteellisen ajattelun ja ilmaisun syventäminen opintoja laajentamalla tai niitä painottamalla hänen omien tavoitteidensa suuntaisesti ja valitsemiaan työtapoja käyttäen. Opetuksen tavoitteena on kannustaa oppijaa osallistumaan ja vaikuttamaan omaan elinympäristöönsä ja yhteiskuntaan. Syventäviin opintoihin sisältyy itsenäinen päättötyö, joka muodostuu taiteellisesta työstä, työskentelyprosessin dokumentoinnista ja kirjallisesta osuudesta, jossa oppilas arvioi omaa työtään. Päättötyössä oppilas tuo esiin kuvataiteellista ajatteluaan ja ilmaisuaan sekä hahmottaa niitä suhteessa kuvataiteeseen tai muuhun visuaaliseen kulttuuriin.

Perusopinnot	Opinto- kokonai- suus	Syventävät opinnot	Opinto- kokonai- suus
Taidesuhde			
<p>Tavoitteena on</p> <p>tukea oppijan kuvailmaisun taitojen, taidekäsityksen ja itsetuntemuksen kehittymistä tavoitteellisen työskentelyn ja oman oppimisen reflektoinnin kautta</p> <p>kannustaa oppijaa tekemään omia ratkaisuja, tunnistamaan innoituksen lähteitään ja perehtymään hänelle merkitykselliseen taiteeseen</p> <p>tutustuttaa oppija erilaisiin materiaaleihin, välineisiin, teknologioihin, ilmaisun keinoihin, taiteellisiin prosesseihin ja taiteiden välisiin työskentelytapoihin.</p>	<p><i>Taiteen- tuntemus, portfolio, opinto- kokonai- suus 4</i></p>	<p>Tavoitteena on</p> <p>syventää oppijan ilmaisun taitoja ja taidekäsitystä oman tavoitteellisen kuvailmaisun ja hänelle merkityksellisen taiteen kautta</p> <p>tukea oppijaa identiteetin rakentamisessa kuvallisen työskentelyn, kuvien tulkinnan ja oppimisen reflektoinnin kautta</p> <p>ohjata oppijaa omien tavoitteiden mukaisissa työskentelyprosesseissa ja osaamisen kehittämisessä</p> <p>rohkaista oppijaa erilaisten materiaalien ja teknologioiden sekä taiteiden välisten menetelmien ja lähestymistapojen käyttöön</p> <p>vahvistaa oppijan luottamusta omiin näkemyksiin ja ratkaisuihin sekä tukea häntä päättötyöprosessin toteuttamisessa.</p>	<p><i>Taiteen- tuntemus, portfolio, opinto- kokonai- suudet 5 ja 6</i></p> <p><i>Valinnai- set (*)</i></p>
Visuaalinen lukutaito			

<p>Tavoitteena on</p> <p>innostaa oppijaa havainnoimaan ympäristöä moniaistisesti sekä taiteiden ja tieteiden välisyyttä hyödyntäen</p> <p>ohjata oppijaa tutkimaan kuvan, median ja ympäristön visuaalista kieltä</p> <p>ohjata oppijaa tarkastelemaan ja pohtimaan visuaalista kulttuuria teoksen, tekijän ja katsojan näkökulmasta</p> <p>kannustaa oppijaa sanallistamaan ja perustelevaan tulkintojaan sekä kuuntelemaan ja arvostamaan toisten näkemyksiä</p> <p>ohjata oppijaa perehtymään taiteen historiaan ja nykyhetkeen sekä tarkastelemaan taidetta kulttuurisesta, yhteiskunnallisesta ja tulevaisuuden näkökulmasta.</p>	<p><i>Taiteen- tuntemus, portfolio, opinto- kokonai- suudet 1, 2, 3</i></p>	<p>Tavoitteena on</p> <p>syventää oppijan taitoa havainnoida visuaalista ympäristöä moniaistisesti sekä taiteiden ja tieteiden välisyyttä hyödyntäen</p> <p>syventää oppijan taitoa käyttää, lukea ja tulkita kuvan kieltä, kuvallisia muuttujia ja kuvallisen kerronnan keinoja</p> <p>tukea oppijaa kuvallisessa ilmaisussa, pitkäjänteisessä harjoittelussa ja taitojen syventämisessä oppilaan omien tavoitteiden mukaisesti</p> <p>rohkaista oppijaa erilaisten materiaalien ja teknologioiden sekä taiteiden välisten menetelmien ja lähestymistapojen käyttöön</p> <p>syventää oppijan taitoa tutkia, tulkita ja ymmärtää visuaalisen kulttuurin ilmiöitä tekijän, katsojan ja teoksen näkökulmista</p> <p>ohjata oppijaa perustelevaan tulkintojaan ja arvostuksiaan sekä suullisesti että kirjallisesti</p> <p>kannustaa oppijaa syventämään taiteen historian, nykytaiteen ja visuaalisten alojen tuntemusta kartuttamalla siinä tarvittavaa yleissivistystä.</p>	<p><i>Taiteen- tuntemus, portfolio, opinto- kokonai- suudet 5 ja 6</i></p> <p><i>Valinnai- set*</i></p>
<p>Osallisuus ja vaikuttaminen</p>			

<p>Tavoitteena on</p> <p>ohjata opiskelijaa tarkastelemaan kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin välittämiä viestejä ja niissä ilmeneviä arvoja</p> <p>kannustaa opiskelijaa ottamaan omassa kuvailmaisussaan ja toiminnassaan huomioon esteettisiä, ekologisia ja eettisiä arvoja</p> <p>tukea opiskelijaa kriittisen ajattelun ja rakentavan kyseenalaistamisen taitojen kehittämisessä</p> <p>rohkaista opiskelijaa toimimaan erilaisissa ryhmissä ja yhteisöissä</p> <p>tarjota opiskelijalle mahdollisuuksia ajatuksien, tulkintojen ja kannanottojen esittämiseen julkisissa ympäristöissä.</p>	<p><i>Taiteen- tuntemus, portfolio, opinto- kokonai- suudet 3 ja 4</i></p>	<p>Tavoitteena on</p> <p>ohjata opiskelijaa tarkastelemaan kriittisesti kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin välittämiä viestejä ja niissä ilmeneviä arvoja</p> <p>kannustaa opiskelijaa pohtimaan esteettisten, ekologisten ja eettisten arvojen merkitystä omassa elinympäristössä, yhteiskunnassa ja globaalissa maailmassa</p> <p>ohjata opiskelijaa kriittisen ajattelun syventämiseen sekä tarjota mahdollisuuksia uusien tulkintojen tekemiseen</p> <p>vahvistaa opiskelijan kykyä toimia yhdessä erilaisissa ryhmissä, yhteisöissä ja ympäristöissä</p> <p>ohjata opiskelijaa tuomaan esiin ajatuksiaan, tulkintojaan ja kannanottojaan julkisissa ympäristöissä.</p>	<p><i>Taiteen- tuntemus, portfolio, opinto- kokonai- suudet 5 ja 6</i></p> <p><i>Valinnaise t *</i></p>
--	--	---	---

Sisällöt

Opetuksessa tutkitaan ihmisenä olemista, luontoa ja kulttuuria taiteen keinoin. Kuvataidetta lähestytään henkilökohtaisten, yhteisöllisten ja kulttuuristen merkitysten kantajana, välittäjänä ja purkajana.

Perusopinnot	Opinto-kokonai-suus	Syventävät opinnot	Opinto-kokonai-suus
Kuvan kieli ja taiteen ilmaisukeinot			
<ul style="list-style-type: none"> • perehdytään laaja-alaisesti kuvataiteen osa-alueisiin • tutustutaan eri materiaalien ja tekniikoiden ilmaisullisiin mahdollisuuksiin • perehdytään materiaalien ja työvälineiden tarkoituksenmukaiseen, turvalliseen ja kestäväen kehityksen mukaiseen käyttöön • tutkitaan kuvan kieltä ja kuvan merkitysten rakentumista sekä harjoitellaan visuaalista havaitsemista ja ajattelua, sanallistamista ja kuvista keskustelemista • tutkitaan muodon ja sisällön suhteita kuvataiteissa 	<p><i>Taiteen-tuntemus, portfolio, opinto-kokonai-sudet 1, 2, 3</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • syvennetään taitoja ja tietoja yhdellä tai useammalla opiskelijan valitsemallaan kuvataiteen tai kuvallisen median osa-alueella • harjoitellaan ja kehitetään kuvailmaisua ja yhdistetään eri taiteenalojen ilmaisukeinoja työskentelyssä • perehdytään materiaaleihin ja työtapoihin, jotka edistävät kestävää kehitystä • harjoitellaan visuaalista ajattelua, sanallistamista ja kuvista keskustelemista • hyödynnetään digitaalisten ja muiden teknologioiden mahdollisuuksia taiteellisessa ilmaisussa. 	<p><i>Taiteen-tuntemus, portfolio, opinto-kokonai-suudet 5, 6</i></p>
Omat kuvat			
<ul style="list-style-type: none"> • harjoitellaan ja kehitetään omaa kuvailmaisua • tutkitaan oppilaiden havainnoista, kokemuksista, toimintatavoista ja elämänpiiristä sekä heille merkityksellisistä kuvakulttuureista nousevia sisältöjä • pohditaan oppilaiden omien kuvien henkilökohtaisia merkityksiä ja niiden suhdetta muuhun visuaaliseen kulttuuriin • toteutetaan visuaalisesti ehjä näyttelykokonaisuus opintoryhmänä 	<p><i>Taiteen-tuntemus, portfolio, opinto-kokonai-suus 4</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • suunnitellaan ja suoritetaan itsenäisesti ja / ohjatusti sarjallisia, kuvallisia kokonaisuuksia • suoritetaan ohjatusti kotitehtäviä • seurataan omaa oppimista ja arvioidaan omaa ja muiden työtä • esitellään julkisesti omaa työskentelyprosessia ja lopputuloksia • laaditaan itsenäisesti visuaalisten taiteiden laajan oppimäärän mukainen päättötyö, joka sisältää teoksen, portfolioon työskentelystä ja siihen liittyvän itsearviointia 	<p><i>Taiteen-tuntemus, portfolio, opinto-kokonai-suudet 5, 6</i></p>
Taiteen maailmat			

<ul style="list-style-type: none"> • tutkitaan teoksia, jotka edustavat eri aikakausia, kulttuureita ja visuaalisten taiteiden lajeja • tutustutaan nykytaiteen toimintatapoihin, pohditaan taiteen kulttuurisidonnaisuutta sekä käsitellään taiteen historiallisia, sosiaalisia ja yhteiskunnallisia merkityksiä • hyödynnetään mahdollisuuksia osallistua paikalliseen taidetoimintaan • tutustutaan taiteen instituutioihin, muihin kulttuurikohteisiin, ajankohtaisiin taiteen ilmiöihin ja visuaalisten alojen ammattilaisten työhön 	<p><i>Taiteentuntemus, portfolio, opintokokonaisuudet 2, 3, 4</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • perehdytään kuvataiteen historiaan, vertaillaan eri taideilmiöitä ja pohditaan estetiikan ja taidefilosofian peruskysymyksiä ja tarkastellaan taidehistorian ja nykytaiteen ilmiötä historiallisena jatkumona • perehdytään itselle vieraaseen kulttuuriin tai kulttuureiden visuaalisiin ilmenemismuotoihin • tutustutaan kuvataiteen ja muiden visuaalisten taiteiden ammattilaisten työhön ja työskentelytapoihin • yhteisöllisyys • suvaitsevuus ja muiden kulttuurien kunnioittaminen 	<p><i>Taiteentuntemus, portfolio, opintokokonaisuudet 5, 6</i></p>
Visuaalinen ympäristö			
<ul style="list-style-type: none"> • opitaan tarkastelemaan luontoa, arkkitehtuuria ja esineympäristöä esteettisestä ja kestävästä kehityksen näkökulmasta ja ymmärtämään ympäristön merkitystä omalle ja muiden hyvinvoinnille • harjoitellaan kriittistä kuvantulkintataitoa kuvamedian tekijänä ja kuluttajana 	<p><i>Taiteentuntemus, portfolio, opintokokonaisuus 4</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • tutkitaan erilaisia luonnonympäristöjä, rakennettuja ympäristöjä, esineympäristöjä, mediaympäristöjä ja visuaalisia osakulttuureja • harjoitellaan visuaalisen ympäristön esteettistä, ekologista ja eettistä arvottamista sekä käsitellään ympäristön merkitysten rakentumista. 	<p><i>Taiteentuntemus, portfolio, opintokokonaisuudet 5, 6</i></p>

Työtavat

Opintojen eteneminen muodostuu kaikille yhteisistä opinnoista, valinnaisista opinnoista, taiteentuntemuksen opinnoista sekä portfoliotyöskentelystä. Tavoitteena on, että opiskelija valitsee yhteisten opintojen rinnalle valinnaisia opintoja (*), jotka täydentävät osaamista.

VAPAASTI AIKATAULUTETTAVAT OPINNOT

Valinnaiset opinnot

Valinnaiset opinnot tulee opiskelijan koota henkilökohtaiseen opintosuunnitelmaansa siten, että ne edustavat monipuolisesti taiteen eri menetelmiä. Piirustuksen ja maalauksen erikoiskurssien lisäksi opiskelijan valinnaisiin opintoihin tulisi kuulua esim. kuvanveiston, grafiikan ja mediataiteen opintoja. Valinnaisista opinnoista pitäisi valita muuta, kuin piirustusta ja maalausta vähintään 30 %.

Taiteentuntemus

- taiteentuntemusluentoja perustasolla min, 36h
- taiteentuntemusopintoja syventävällä tasolla min. 24h

Portfoliotyöskentely

Portfoliotyöskentelyn laskennallinen laajuus on 10h/ vuosi

Oma työskentely

Taulukossa "**Opintojen laajuus ja rakenne**" opiskelijan omaan työskentelyyn kuuluvat etätehtävät, portfoliotyöskentely sekä itsenäinen työskentely erityisesti opintojen loppuvaiheissa.

Oppimisen arviointi

Oppimisen arvioinnin tehtävä on tukea oppijan kuvataiteen opintojen edistymistä. Monipuoliseen jatkuvaan arviointiin sisältyy erilaisia palautteen antamisen tapoja sekä ohjausta itse- ja vertaisarviointiin. Itsearviointissa opiskelijaa ohjataan pohtimaan oppimistavoitteitaan, havainnoimaan työskentelyään ja tarkastelemaan oman oppimisen edistymistä. Opiskelijaa rohkaistaan antamaan ja vastaanottamaan palautetta. Arvioinnilla ja muulla palautteella kannustetaan oppilasta uuden oppimiseen sekä ohjataan häntä arvostamaan toisten näkemyksiä.

Jatkuvaa palautetta annetaan suullisesti oppituntien yhteydessä. Opiskelijan jatkuvasti kehittyvää portfolioa käytetään kokonaisvaltaisemman palautteen antamisen tukena. Portfolio on myös itsearviointin väline.

Kuvataiteen laajan oppimäärän arvioinnin kohteet ovat *Taidesuhte*, *Visuaalinen lukutaito* sekä *Osallisuus ja vaikuttaminen*. Opiskelijalle annettavaan oppimisen arviointiin sisältyy palautetta kaikista opetukselle asetetuista tavoitteista.

Perusopinnoissa arvioinnilla tuetaan ilmaisun, kuvallisen ajattelun, työskentelytaitojen ja itse- ja vertaisarviointitaitojen kehittymistä. Jatkuvalla arvioinnilla ja muulla palautteella vahvistetaan omakohtaisen taidesuhteen muotoutumista, identiteetin rakentumista ja aktiivista toimijuutta sekä kannustetaan oman oppimisen reflektointiin sanallistamalla, kuvallisesti ja muita ilmaisun keinoja käyttäen.

Syventävissä opinnoissa arvioinnilla tuetaan opiskelijan aiempaa itsenäisempää työskentelyä, oppimisen tavoitteiden asettamista sekä kuvataiteellisen ajattelun ja ilmaisun syventämistä. Jatkuvalla vuorovaikutteisella arvioinnilla ja muulla palautteella innostetaan työskentelemään, kommunikoidaan, osallistumaan ja vaikuttamaan. Arvioinnilla ohjataan osaamisen kehittymistä syventävien opintojen laajentumisen tai painottumisen mukaisesti. Syventävien opintojensa aikana opiskelija dokumentoi asettamia tavoitteita, työskentelyä, kuvailmaisua, itsearviointia, oman oppimisensa edistymistä ja saavuttamaansa osaamista. Opiskelijan kokoaman dokumentaation avulla tuetaan oppilaan syventävien opintojen tavoitteellista etenemistä.

Päättötyö

Kuvataiteen laajan oppimäärän syventäviin opintoihin sisältyy päättötyö, joka muodostuu itsenäisestä taiteellisesta työstä, työskentelyprosessin kuvauksesta ja oman oppimisprosessin reflektoinnista. Päättötyön arvioinnissa otetaan huomioon opiskelijan omalle työlleen asettamat tavoitteet ja hänen syventävien opintojensa suuntautuminen.

Opiskelija valmistaa kokonaisvaltaisen näyttelykokonaisuuden itsenäisesti varaamansa näyttelytilan ehdoilla. Näyttely voidaan toteuttaa yksin tai ryhmässä. Näyttelykokonaisuuden voi valmistaa itsenäisesti etätöinä tai osana työpajaopintoja. Työn edistymistä seurataan ja tuetaan opettajien taholta jatkuvasti kehittyvää portfolioa apuna käyttäen. Päättötyön ja portfolion pohjalta annetaan kirjallinen palaute ja todistus.